

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelak »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Zlom komunistične akcije,

ki bi bila morala 1. febr. po ukazu iz Moskve zopet enkrat po celi Evropi, zlasti pa v Nemčiji, zažgati plamen svetovne revolucije, na katero še vedno zida moskovska internacionala, je očividno. Nikjer se niso mogli komunisti vključiti najresnejšim pripravam povspeti do kakršnekoli odločilnejše akcije, nikjer nobenega vidnejšega znaka njihove moči. Še celo v Nemčiji, kjer so danes izven Rusije nedvomno najmočnejši, in kjer so že več dni poprej skušali uprizorjati barikadne boje in anarhijo, so popolnoma pogoreli. Glavne njihove voditelje, tudi cele desetine poslancev, je policija polovila naravnost v njihovem berlinskem »glavnem stanu«, ostala čreda pa si ni vedela več prav pomagati, in tako je od moskovske centrale z velikim pompom napovedana svetovna revolucija zopet enkrat, kakor že ponovno doživela nad vse klavni fiasco. V drugih državah, zlasti pa v naši, pa sploh do resnih poskusov ni moglo priti, ker so oblasti — sedaj že precej posvečene v tajnosti komunistične organizacije in njenih akcij — te poskuse s potrebnimi varnostnimi odredbami v kali zadušile.

Tako se je ponovno z vso sigurnostjo pokazalo, da ne uspeva in da ne more uspeti prvotni in glavni načrt sovjetske Rusije odnosno moskovske internacionalne, pod katere pestjo danes ječi Rusija. Lenin je takoj v pričetku svojega delovanja uvidel, da je uspeh revolucije v Rusiji zasiguran samo v slučaju, ako uspe revolucija po celi Evropi in tudi po glavnih državah ostalih kontinentov. To je bila geneza in svrha komunistične internacionalne, ki je baš zato bila popolnoma in strogo centralizirana. V to svrhu je vodstvo iz Moskve trošilo ogromne milijarde v vseh evropskih državah, da celo na Kitajskem, v Indiji in v Ameriki za komunistično propagando, v to svrhu se je — kakor kažejo najnovejši dogodki — posluževala celo falzificiranja tujih denarnih sredstev.

Toda po poteku desetih let je uspeh v velikem nasprotju z ogromnimi žrtvami na sredstvih in energiji. Ne ene sekcije tretje internacionalne ni na svetu, ki bi izpolnila vsaj 5% nad, katere je vodstvo v Moskvi polagalo v komunistične stranke posameznih držav. Komunisti niso uspeli niti v svoji skromnejši misli: da bi vznemirjali Evropo in jo ovirali v njeni konsolidaciji. Češkoslovaška komunistična stranka n. pr. je bila relativno ena najmočnejših sekcij komunistične internacionalne. Pa tudi ona je v zadnjem času na celi črti odpovedala. Danes so v posameznih državah od prej velikih komunističnih strank le še male sekte. Izgleda tudi, da je moskovska centrala izgubila interes na tem, da bi za silne vsote vzdrževala v raznih državah različne komunistične stranke, ampak

Pred konferenco v Parizu

KONČNA UREDITEV MADŽARSKIH REPARACIJ. — REDAKCIJA HAAŠKEGA SPORAZUMA. — NAŠA DELEGACIJA.

BUDIMPEŠTA, 4. februarja. Madžarski listi javljajo, da bo pariška konferenca, ki naj končno redigira haaški sporazum v pogledu madžarskih reparacij in ki se pričinja jutri 5. tm., trajala največ deset dni. Loucheur je izjavil novinarjem, da težko ne bo, ker se bodo rešile le finančne in tehnične strani sporazuma. Madžarska opozicija prijavlja oster odpor in celo obstrukcijo proti sprejetju teksta sporazuma. Madžarsko bo v Parizu zastopal predsednik centralne madžarskih denarnih zavodov Koranyi, ki je včeraj odpotoval v Pariz, z njim pa tudi pravni referent dr. Gaizago.

Baron Koranyi je pred odhodom izjavil, da bo pariška konferenca popolnoma in končno uredila razne nesporazume in vprašanja, ki izvirajo iz predvojnih dogov, in način, kako naj Madžarska zadosti obveznostim. Določilo se bo, kdaj se bo izvršila emisija obveznic, s katerimi se bo izplačala odškodnina optan-

tom v času od 1934 do 1966. Te obveznice bodo nosile 4% obresti. Tudi se bo določilo, na katero valuto se bodo glasila obveznice in kako se bo vršilo lombardiranje.

BEOGRAD, 4. februarja. Kot delegata Jugoslavije na pariški konferenci sta določena Gjorgje Gjurić, poslanik v Londonu, in Konstantin Fotić, vršilec dolžnosti generalnega političnega ravnatelja ministrstva zunanjih zadev. Kot strokovnjaka sta dodeljena Vlada Martinac, šef odseka v ministrstvu za notranje posle, in dr. Miroslav Ploj, pomočnik delegata pri reparacijski komisiji. Tajnika bosta Pavle Beljanski, tajnik ministrstva zunanjih poslov, in dr. Stojković, pisar v pariškem poslanstvu.

BUKAREŠTA, 4. februarja. Rumunijo bo zastopal rumunski poslanik v Londonu Titulescu, ki je včeraj prispel v Pariz.

Značilna izjava komunističnega voditelja

KRAVALI V PRAŠKI MESTNI HIŠI.

PRAGA, 4. februarja. Sinoči se je vršila zopet seja občinskega sveta, v katerem komunistični zastopniki že deli časa uganjajo obstrukcijo. Tudi sinočnja seja se je pričela med velikimi kravali komunistov, odbornikov in poslušalcev na galeriji. Župan dr. Baxa je dal ugotoviti vse kričače in razbijalce po pulnih ter jih je še trikrat pozval k redu, nato pa izjavil, da jih bo izročil v kazensko postopanje. Proti koncu seje se je na začudenje celega obč. sveta dvignil eden najradikalnejših komunistov, dr. Polak, in izjavil: »Nemiri v današnji seji so me prebricala, da je obstrukcijska taktika moje

stranke zgrešena. Delavstvo ne more živeti od obljub voditeljev, ampak zahteva pozitivno delo. Komunistična taktika v državi je škodljiva, ker samo vzgaja fašizem. Iz tega razloga prijavljam izstop iz komunistične stranke.«

Izjava dr. Polaka je izzvala tri komunistih burjo ogorčenja in po dvorani so odmevali klici »fej!«. Socijalni demokrati in narodni socialisti pa so plaskali. Dr. Polak hoče ostati v obč. svetu kot divjak. Ker je prišlo do spopada med komunisti in soc. demokrati, je župan dr. Baxa zaključil sejo.

Mednarodni šahovski turnir v San Remu

V trinajstem kolu je v živahnih bojih Kmoch premagal Romija, dr. Vidmar Italijana Monticellija, dr. Tartakower Aralzo, Aljehin Colleja in Maroczy Grana, Abues Bogoljubova, Spielmana Rubinsteina, partija Yates-Niemcovič je ostala remis. Stanje po 13. kolu: Aljehin 12, Niemcovič in Rubinstein 9, Vidmar, Abues, Bogoljubov, Tartakower, Yates 7

se zadovoljuje danes z vzdrževanjem strogo ortodoksnih in brezpogojno poslušnih sekt. Mnoge komunistične stranke so zapadle v težko finančno krizo. V Moskvi sicer ne morejo zapreti oči pred grenkim spoznanjem, da so njihove sekcije skoro popolnoma odpovedale in da je Evropa zavrnila import komunizma iz sovjetske Rusije ter razmeroma naglo z njim obračunala. Kriva je moskovska internacionala sama, ki je nastopila pot revolucije mesto evolucije in je hotela Evropi nekaj vsiliti, kar ji je popolnoma tuje.

V Rusiji sami skušajo komunisti izvesti svoj program popolne proletarijzacije vseh ljudskih plasti s skrajnim

in pol, Kmoch 6 in pol, Spielmann, Maroczy 6, Colle 4 in pol, Monticelli 4, Aralzo, Gran 3 in pol, Romi 2 in pol.

Tudi Južna Afrika omejuje vseljevanje.

V Južnoafriškem parlamentu je bil sprejet predlog, da se v bodoče prepreči vseljevanje v Južno Afriko iz dežel južne in vzhodne Evrope. Iz ostalih delov sveta bo priseljevanje tudi v bodoče dovoljeno.

nasiljem, z neprestanim prelivanjem krvi, z brezobzirnim dušenjem vsakega svobodnega mnjenja. Vključ vsemu terorju pa se pojavljajo vsled odpora ljudskih mas tudi tam vedno hujše trzavice. Čim bolj se konsolidira Evropa in čim več skrbi zadaja svetovni izvedba takozvane »patiletke«, popolne socijalizacije vsega gospodarstva v Rusiji, tem manjše so za moskovsko internacionalo perspektive, da bi mogel komunizem zagrabit Evropo.

Naj bi bil letošnji 1. februar moskovskim mogotcem nauk, da preokrenejo svojo desperadorsko politiko v vode realnosti in zdravega razuma.

Koncert pevskega zbora Glasbene Matice

V spomin stoletnice rojstva skladatelja dr. Benj. Ipavca.

Včeraj se nam je predstavil pevski zbor Gl. M. pod taktirko novega zborovodje, g. profesorja V. Mirka, da dostojno proslavi spomin stoletnice dr. Benj. Ipavca. Saj sta bila baš oba Ipavca že koj izpočetka svojega skladateljskega delovanja z mariborskim pevskim pokretom v najožji zvezi. V svojem uvodnem govoru je gospod dirigent pregledno očrtal pomen B. Ipavca za našo pesem. Njegovo delovanje obsega vse dobe naše skladbe in pri njem opazujemo tudi razvojni proces, ki nam izsiljuje občudovanje. Še kot starček se je prilagodil modernim stremljenjem. Pomagal je takorekoč polagati temelje naši glasbeni prosveti.

Ta misel je bila izražena tudi v vzporedju. V prvem delu so se nahajali B. Ipavčevi mešani zbori, kakor: Da sem jaz ptičica; Leži polje ravno; Zapuščen; Pod nebom širnim in Ej, tedaj. Nadalje so sledili zbori predstavnikov sedanje dobe, ki se naslanja na Ipavčevo dobo. Slišali smo tri mešane zборе in sicer Kogojev Trenotek, Ravnikovo Poljsko pesem in Lajovčev Ples kralja Matjaža, dva ženska zbora s spremljavo klavirja, Lajovčev Pesem mlade čarovnice in Adamičev Poj, petelin!, potem še dva moška zbora, Devovo Svetla noč ter Krekovo Barčico.

V zadnjem delu koncertnega sporeda so se nahajale narodne pesmi (za mešani zbor) v koncertni prireditvi in sicer Pavčičeva Narodna napitnica, Sončeva Kars, Prelovčeva Ena tička priletela in Adamičeva Preizkušnja zvestobe.

Kakor vidimo, je bil program kar najbolj srečno in vsestransko izbran in je kot tak zasigural popoln umetniški užitek. In zbor? Nastopil je v tradicionalnem številu glasov (okoli 90 izvajajočih) ter v discipliniranosti, kakor smo bili to vedno vajeni. Glede proizvajanja pa hočemo in moramo povdarjati topot prijetno občuteno naravno deklamacijo ter smiselno kulturo besede. Do veljave je prišla vsa krasota našega jezika ter vsebina pesnitev. Petje je bilo to, kar mora biti: neprisiljeno predavanje. Pevcem se je poznalo, da so se vglobili v vsebino. To se je preneslo tudi na občinstvo in uspehi je bil enodušen in topel aplavz, ki čestokrat kar nehati ni mogel.

Dirigent, profesor Mirk, je lahko zadovoljen s svojim prvim nastopom na tukajšnjem koncertnem odru. Zasluzi za svojo veleuspešno delo vso hvalo. Je zelo soliden in vester zborovodja, ki se žrtvuje hvaležni nalogi z veliko ljubeznijo. Pozabiti tudi ne smemo obeh, že priznanih zborovih solistov, tenorista g. Ježa in baritonista g. Faganelja, kakor še osobito pianistinje gđc. Pertotove, ki je spremljala oba ženska zbora. V njej tiči izrazit umetniški talent.

Bil je zelo lep koncertni večer, ki bi si bil zaslužil napolnjeno dvorano, ako ravno ne morem reči, da bi bil obisk slab.

H. D.

Radi prekoračenja moje brez potrebnih dokumentov je bilo te dni a. e. stranih in včeraj policijskemu komisariatu v Mariboru oddanih zopet troje

Iz Trsta in Gorice

Tajništvo na tržaškem municipiju je po tehniško-upravni reformi preurejeno tako, da odpade podtajniško mesto, katero je zavzemal dr. A. Petronio. Radi tega je moral oditi v predčasni pokoj. Za novo razpisano tajniško mesto se je javilo že enajst kompetentov. Službo bo dobil seveda regnikolo. Vpokojuje dr. Petronio se v Trstu mnogo komentira, zlasti, ker je dr. Petronio predsednik »Lege Nazionale«. Tako je pač, da domači italijanski uradniki odpadajo. Po upravnih, sodniških, in drugih državnih uradih, po mestnih in privatnih povsodi dobijo v vseh višjih in nižjih službah ljudi iz starih provinc. Kmalu bodo italijanski domačini po številnih tržaških uradih »bele vrane«.

V vojaške in javnovarnostne svrhe potrošijo obmejne pokrajine leto za letom ogromne svote. Iz poročila tržaške pokrajine o lanskem poslovnem letu je razvidno, da je preskrbela doslej primerna poslopja za nastanitev orožnikov v Dolini Tržiču, Žavljah, Nabežini, Gradežu, Devinu, Trstu in Lokvi, v Šempetru in Postolnu pa je zgradila nove vojašnice za orožnike s potroškom enega milijona in 400.000 lir. V Trstu v ulici Hermet se gradi nova orožniška vojašnica, ki bo stala 1.300.000 lir. Gotova bo v parmesecih.

Uvoz riža v tržaško luko znaša na leto okoli 570.000 kvintalov. Največ ga pride iz angleške Indije in iz Trsta ga gre največ navadno na Poljsko. Predlanskim je dobila Jugoslavija iz Trsta riža 87.105 kvintalov. Konsum riža v Trstu je velik. Ker je južno prebivalstvo od l. 1919. dalje v tržaškem mestu rapidno narastlo, se prodaja zelo mnogo »pašte« in trgovci pravijo, da bo prodaja »pašte« kmalu dosegla prodajo riža.

V Puli so bile zopet razprave proti mornarjem, ki so pobegnili v ameriških pristaniščih z italijanskimi ladji. Obsojenih je bilo in contumaciam trinajst mornarjev na zapor do osmih mesecev in globo do 160 lir. V tržaškem mornariškem obsežju so lani narastle dezertacije na 1829, iz zadnjih let skupno jih je že nad štiri tisoč. To je posledica brezposelnosti, da si poiščejo s službo na prodavih mladi ljudje pobeg na ameriška tla, izognivši se tako izseljeniškim zakonom in plačilu drage vožnje. Med dezertarji so seveda tudi monarji iz starih provinc.

Lani v novembru je bil obsojen poštni uslužbenec Milos Pasquale v Puli na 7 let, 7 mesecev in 12 dni zavora, ker si je pridržal iz dveh poštnih pošiljatev 2014 lir. Nato je izvedela sodna oblast še za drugo Milosovo poneverbo v znesku

2450 lir. Pri razpravi 23. pr. m. je bila izrečena nova obsodba, ki se glasi skupno na 8 let, 5 mesecev in 7 dni zavora z odpustitvijo enega leta po zadnji amnestiji. Milos je že pred prvo razpravo pobegnil v inozemstvo.

Kljub vsem pretijam so še povsodi šolski otroci, ki niso vpisani v balilsko organizacijo. Sedaj pa je odredilo ministrstvo za narodno vzgojo, da morajo šolska skrbstva po vseh pokrajinah poskrbeti, da bo povsodi toliko balilov, kolikor je šolskih učencev. Posebno ob meji se morajo vpisati v fašistično organizacijo vsi dečki in vse deklice. Šolski skrbniki morajo tekom letošnjega marca poročati ministrstvu, da so izvršili njegovo odredbo.

V goriški pokrajini, zlasti v Gorici in okolici, narašča opasno brezposelnost. Na prefekturo in na fašistično delavsko organizacijo prihajajo neprestano vprašanja, kedar se prične kako večje javno delo? Zato pa sedaj razglasa fašistični tisk, da bo cestnih del v deželi za svoto nad 3 milijone po raznih krajih, največji potrošek, to je 886 tisoč lir, odpade na Trento. V načrtih so tudi mostovna in obrambna dela ob rekah in hudournikih. Ali vse to še vedno proučavajo kompetentna ministrstva. Ko bodo dela razpisana, bodo pa, kakor navadno, goriški delavci pri sprejemanju zadnji.

V Štandrežu pri Gorici se je vršilo kmečko zborovanje, na katerem so razpravljali tudi o razlastitvi zemljišč v svrhu razširjenja bližnjega vojaškega letališča in novih železniških zgradb. Zastopnik fašistične deželne zveze goriških poljedelcev je poročal, da potekajo pogajanja glede razlastitve med zvezo in oblastim povsem ugodno. Štandrežki kmetje so vzeli to na znanje, vedo pa tudi, da lastniki zemljišč, ki so bili oškodovani po zgradbi letališč v raznih krajih dežele, še danes čakajo na pripadajočo jim odškodnino. Na Lijagu pri Šempasu so odstopili kmetje za letališče 350 njiv, od katerih morajo še vedno plačevati davke, pridelke na letališču pa daje vojaška oblast v zakup!

V Tržiču je bil izročen prapor bivšim dobrovoljcem in bojnikom. Ob tej priliki je kričal conte Valentinis, da je Jadran še preveč grenak in da je tam ob njem italijanska zemlja, ki je še vedno v barbarski sužnjosti. Mirovati nočejo, dokler ne napoči dan, ko bo vihral ta prapor z vsemi praporji italijanske domovine visoko na stolpu italijanskega Splita... Pred par dnevi je bilo v Trstu zopet veliko predavanje o italijanstvu Dalmacije.

ga oživel tako, kakor bi bilo treba. Pevsko polna sta bila pravzaprav samo Rozalinda gđ. Udovičeve in Alfred g. Ivelje. Igralsko dober, čeprav pevsko ne dovolj močan, je bil g. Pavle Kovič v vlogi jetniškega ravnatelja Franke, a debutantka gđ. Renčijeva je v princu Orlovskem pokazala, da ima sicer lep, simpatičen in tudi precej izčeljan glas, ki pa je za gledališče dosti dosti prešibak. Do veljave ji ni mogel pomagati niti dirigent g. Herzog, čeprav jo je orkestrom na vse načine podpiral. Še manj je pa bil njen nastop sicer posrečen, kajti bila je že po znanosti tako preveč ženska, da je bila disonantna večina naravnost mučna. G. Harastovič je odvetnika dr. Blinda preveč karikiral; bil je prej židovski trgovski agent kakor — advokat; za smeh je pa dobro poskrbel. G. Blaž je dr. Falkeja posrečeno odigral, pevsko po vlogi ni bil kos. Gđ. Fratrikova je kot Odela, Eisensteinova sobarica, znova potrdila, da na odru vse preveč igra in premalo živi ter da tudi pevsko še ni uravnovešena. Slijan tip pa je ustvaril g. Daneš kot jetniški paznik Frosch. Prekosil je celo svojega Šveika in Ožbalta v »Radikalni kurii«, ter dosegel vsesplošno priznanje. — Zbor je bil dokaj okreten, orkester discipliniran in bi bil celotni »Netopir« lahko prav dober, če bi, da, če bi bil pevsko boljši. Takega kot je, ni mogoče uvrstiti med uspehe. V drugi polovici sezone smo »Netopir« nekako stagnacijo. Zakaj?

Mariborski in dnevni drobiž

Za regulacijo Pesnice.

Reka Pesnica je skoraj v vsem svojem toku, od avstrijske meje pri Sv. Juriju, kjer izvira, pa do Oslušovcev, kjer se izteka v Dravo, ena naših najbolj neurejenih vod. V dolžini 40 do 50 km povzroča ob vsakem deževju velike poplave, posebno spomladi in v jeseni. Pesniška dolina je zaradi tega za poljedelstvo neuporabna; pokriva jo samo močvirnat travniki. Ker imajo zaradi tega prebivalci Pesniške doline in njenih obronkov veliko škodo, se je že za časa Avstrije delovalo na to, da bi se Pesnica regulirala in dolina osušila, a tozadevna akcija se je nadaljevala tudi po osvobojenju. Bivši mariborski oblastni odbor se je zato resno zavezal, a z deli ni mogel pričeti, ker je prej prišlo do spremembi upravne razdelitve države. Da bi se akcija kljub temu čim bolj pospešila, snujejo sedaj vse prizadete občine poseben odbor, ki bo predložil vse predloge in dosedanje načrte banu in ministrstvu za poljedelstvo in za javna dela. Dela se pa tudi na tem, da bi k regulaciji vsaj deloma prispevali tudi zainteresirani lastniki parcel. V interesu narodnega gospodarstva bi bilo želeli, da bi akcija čim prej uspela.

Izpremembra posesti v Studencih.

Znani gostilničar g. Senica je prodal svojo hišo in gostilno g. Špureju, gostilničarju in mesarju v Framu, za 360.000 Din. G. Fazarine, vinski trgovec v Celju, je kupil od g. dr. Juriča hišo in posest Na obrežju v Studencih za 300.000 Din.

Občni zbor pogrebne družbe v Studencih

se je vršil ob primerni udeležbi minulo nedeljo popoldne v gostilni Uran. Društvo že obstoja šest let in ga vodi ves čas g. Srečko Vokáč. Število članstva narašča od leta do leta. Lani je štelo društvo 442 člana ter imelo 12.000 Din dohodkov in 8.000 Din stroškov. Premoženja pa ima nekaj nad 40.000 Din in sicer okrog 8000 v inventarju, drugo pa v gotovini. Društvo oskrbuje svojim umrlim članom dostojen pogreb ter plača tudi mašo za dušnico in zvonenje. Člani plačujejo po dva Din mesečno članarine; za 2 otroke pa se plača po 1 Din mesečno, za 4 pa 2 Din. Na občnem zboru je vzbudilo splošno pozornost poročilo, da se je Mestni pogrebni zavod lani pritožil na oblast, češ, da društvo izvršuje pogrebe, ne da bi imelo za to obrtno koncesijo. Seveda pa ta pritožba ni imela nobenih posledic. Zakaj društvo oskrbuje pogrebe le za svoje člane, ne pa za druge, četudi je bilo že večkrat v to naprošeno. Vsa poročila društvenih funkcionarjev so bila soglasno odobrena in je bil tudi soglasno izvoljen ves dosedanj odbor.

Nova okrajna cesta št. III—Zg. Kungota.

Naš obmejni št. III pogreša dobre prometne ceste z Zgor. Kungoto, ker je treba sedaj napraviti velik ovinek čez Pesnico in Lajtersberg. Sedaj izdeluje okrajni cestni odbor mariborski nov načrt za zgradbo najkrajše in najugodnejše cestne zveze naravnost preko hribov od št. IIIa in od Robnika proti Zg. Kungoti.

Strossmayerjeve spominske proslave

so se vršile danes na tukajšnjih srednjih šolah s koncertnimi točkami, slavnostnimi govori in deklamacijami.

Kaj je z loterijo za zgradbo Doma ubogih?

Že leta 1925 razpisana loterija za zgradbo Doma ubogih v Mariboru še do danes ni realizirana in sploh ni nobenega glasu, kaj se namerava storiti. Ker imajo kupci teh dragih srečk pač pravico zvedeti, kedar se bode stvar realizirala, prosijo, da oblast napravi red in se stvar reši na način, da bodo vsi zadovoljni. Rešitev pa naj se razglasi v vseh dnevnikih.

Ogenj

je izbruhnil čez ob četrt na 5. jutro v stanovanju Lujze O. v Vetrinjski ulici 26. Alarmirano je bilo gasilno društvo, ki pa ni imelo nič posla, ker se je med tem prizadeti v zvezi z drugimi stanovalci v hiši posrečilo ogenj udušiti.

Ponočno razgrajanje

vinskih duhov je zadnji čas skoro na dnevni red, posledica premočne lanske kapljice. Sinoči pozno večer je v neki gostilni na Slomškovem trgu razgrajal neki Ivan G. tako hudo, da so se celo pasanti zgrajali in da so ga morali vreči iz gostilne. Ko je prišel stražnik, je imel G. v rokah celo odprt nož. — V Linhartovi ulici pa sta krog polnoči neki tkalski mojster in neki kurjač tako močno kregala, da sta zbudila okrog stanovalce, ki so ju pozivali k miru. V odgovor je eden izmed njih razbijal po vratih neke hiše tako, da je razbil steklene šipe na vratih, pri tem pa se sam tako težko ranil na roki, da so ga morali spraviti v bolnico. Ko bi ljudje znali pri pijači si obvarovati razum, koliko nesreč bi bilo manj.

Aretiran ubegli kaznenec.

Danes 30-letni Rudolf Arbeiter iz Sv. Lovrenca na Poh. je bil l. 1928 radi begstva iz vojske obsojen na 3 leta robije in je sedel v sodnih zaporih v Zagrebu, odkoder pa je kmalu pobegnil in se klatil potem po Avstriji. Nedavno pa se mu je stozilo po rojstnem kraju, kjer pa so ga 3. tm. orožniki izsledili, aretirali in izročili v Maribor vojaški oblasti. Ta ga je pa oddala policijskemu komisarijatu v svrhu oddaje zagrebškemu sodnim oblastim. Danes so ga tja inštradirali.

Stara znanka policije

je Jožefa K., stara 26 let. Dne 30. jan. je bila aretirana radi tatvine, radi suma tajne prostitucije oddana v bolnico, danes pa so jo oddali sodišču radi izvršene tatvine.

Vsi na semenj v Seviljo.

— da vidite, kako se godi tuju, ko pride v špansko deželo. Zabavali se boste in smejali pri veseli pustni spevoigri, ki so ji vpletene melodiozne arije in lepi plesni nastopi. Tudi oprema igre je prav lepa. Predstava se vrši jutri 5. t. m. v Nar. gledališču v prvi počitniški koloniji na Pohorju. Začetek ob 17. uri, cene dramske, vstopnice v predprodaji pri dnevnih blagajni. Ne zamudite prilike, privedite deco!

Občni zbor Zveze privatnih nameščen- cev Jugoslavije.

podružnice Maribor bo danes v torek v mali dvorani hotela »Orel« z začetkom ob 20. uri. Članice in člani se pozivajo, da se občnega zbora sigurno udeležijo. Odbor.

Krajevni odbor D. Rdčega Križa v Lajtersperku.

Ker prvič sklicana redna letna skupščina dne 19. januarja ni bila sklepčna, zato se vrši v nedeljo, dne 9. februarja ob 14. uri v gostilni g. Požauko v Košakih druga redna letna skupščina z naslednjim dnevnim redom: 1. Otvoritev in konstatacija sklepčnosti, 2. Poročilo predsednikovo, tajnikovo in blagajnikovo, 3. Poročilo nadzornega odbora, 4. Volitev predsednika in najmanj 6 članov, 5. Volitev tročlanskega nadzornega odbora, 6. Slučajnosti, predlogi in nasveti. Člane vabi k udeležbi odbor. 369

Streljaška družina v Mariboru (oblastna in lokalna)

priredi svoj redni občni zbor v sredo dne 5. t. m. ob 20. uri v vrtni dvorani »Pri zamorcu« v Mariboru. Vsled izredne važnosti dnevnega reda vabijo se mariborski člani k številni udeležbi. Potrebno je tudi, da se zbora udeležijo vse zunanje streljaške družine po delegatih ter predsedniki pripravljalnih odborov. Odbor. 362

Občni zbor avtomobilskega kluba sekolja Maribor.

Redni člani avtomobilskega kluba sekcije Maribor se s tem še enkrat opozarjajo, da se bo vršil letošnji občni zbor v nedeljo dne 9. februarja ob 9. dop. v hotelu Meran. 357

Zdravniško društvo v Mariboru

obvešča tem potom vse svoje člane, da se vrši dne 16. februarja t. l. ob 17. uri redni letni občni zbor v restavraciji »Pri orlu«. 363

Trgovski gremij

ponovno opozarja na današnji sestanek trgovcev, ki se vrši nocoj ob 20. v rdeči restavracijski dvorani hotela Orel. 366

Velika kavarna

danes tombola z visokim denarnim dobitkom. V sredo kabaretni večer. 367

Mariborsko gledališče

Torek, 4. februarja ob 20. uri »Netopir«, ab. A.

Sreda 5. februarja ob 17. uri »Semenj v Sevilji«. Prireditel. Slov. žensk. društva.

Četrtek, 5. februarja ob 20. uri »Netopir«, ab. C.

Zanimiva poljska drama v marib. gledališču. V kratkem se vrši premiera skrajno zanimive in efektne poljske drame »Sneg« v marib. gledališču. Drama, ki jo je spisal znani poljski dramatik Przybyszewski, je imela povsod, kjer se je vpriporila, tako tudi pred leti v Ljubljani, zelo lepe uspehe. Mariborsko vpriporitev režira g. Kovič J.

Svečovno znani ruski groteskni teater »Sinja ptica«, ki polni povsod hišo za hišo, gostuje tudi v marib. gledališču v drugi polovici februarja.

Netopir

Straussova komična opera »Netopir« je delo z višjo glasbeno ambicijo, v njenih vlogah nastopajo drugod priznani operni solisti, zato ni prav, da se je pri nas spremenila v opereto in odigrala brez potrebnih zares dobrih pevcev. Tam je petje prvo, igra drugo. Pri nas je drugače: igra prvo in petje drugo. Režiser g. Skrbinišek se je potrudil po svojih najboljših močeh in je kot inscenator in grupator izvrstno uspel, kot pl. Eisenstein je pa bil premalo pevec, da bi

Šolska izobrazba danskih kmetovalcev

Po A. P. Jacobsenu, kmetijskem glasu — priredil J. o. s.

Večina danskih kmetovalcev konča svoje šolsko izobrazbo s trenutkom, ko zapuste osnovno šolo. Prav malo jih je, ki obiskujejo potem še nadaljevalno šolo. Kjer je prilika za to, pa gre vendarle znaten odstotek kmetovalcev na ljudske univerze, kjer je možnost, pa tudi v kmetijske šole.

Smelo se trdi, da je osnovno šolstvo na Danskem dobro; vsoporejati ga moremo z onim drugih zemelj enake kulturne stopnje. V zvezi temu pa je stvarina, ki se poučuje v danskih osnovnih šolah do 14. leta, dokaj omejena. Po zakonu se poučuje tekom leta 41 tednov po 18 ur. Vsak razred ima največ po 37 učencev. Tipično za danske osnovne šole je, da ločijo učence v najmanj dva starostna razreda, za katera se vrši pouk — tudi ločeno. Poleg običajne učne snovi za osnovne šole naj bi se predavali še tile predmeti: zgodovina, zemljepis, petje in telovadba za dečke; dalje more biti v učni snovi še prirodoznanje in higijena.

S 14. letom konč obvezni obisk osnovne šole. Da moremo presoditi obseg nadaljnjega šolskega izobraževanja kmetijske mladine, pogledimo najprej, koliko kmetovalcev se posveti vsako leto na novo svojemu poklicu. O tem ni ustrezajočih številčnih podatkov, mogoče je le približni proračun na podlagi statistike o obratih, odnosno poklicih. V Danskem je nekako 70.000 srednjih in velikih kmetijskih gospodarstev (15 do 120 ha), kakih 135.000 malih posestnikov (0,55 do 15 ha) in 1355 veleposestev (nad 120 ha). Prva in druga skupina skupaj dasta okoli 205.000 kmetijskih gospodarstev. Ako vzamemo, da traja doba udejstvovanja gospodarjev povprečno 30 let, mora znašati letni prirastek novih kmetovalcev-gospodarjev 6800.

Nadaljevalne šole na Danskem obiskuje okroglo 11.000 učencev, med njimi nekako 600 kmetijskih sinov.

Večerne šole raznih tipov imajo približno 18.000 učencev. Koliko je med temi bodočih kmetov, ni mogoče povedati. Odstotek le-teh bo prejel ko ne zelo majhen, ker je znano, da je frekvenca večernih šol po deželi le zelo pičila.

Na ljudskih univerzah (prva ljudska univerza — oče ji je Grundtvig — je bila ustanovljena že leta 1844; opomba pisca) je vsako leto okoli 3000 kmetijskih sinov. Tečaji trajajo navadno 5 mesecev. Kakor znano, ni njih glavni učni smoter pridobitev šolskega znanja, a še manj pridobitev gospodarskega strokovnega znanja po slušateljih.

Sedaj h kmetijskim šolam! Na Danskem jih je okroglo 20, vsaka povprečno z 20 do 150 učenci. Učni tečaj na teh učiliščih so samo zimski in trajajo navadno 5 mesecev. Vsi učenci so praviloma preko 20 let stari. Sprejemnih pogojev — razen starosti — ni, končnih izpitov absolventi ne polagajo. Kmetijske šole dajo letno okroglo 2000 mož strokovno izobraženega naraščaja, od tega približno 350 diplomiranih agronomov, ki so ali kmetovanci, ali so pa zaposleni v samostojnih službah.

Ko ocenjujemo te številke, ne smemo pozabiti, da je dosti absolventov kmetijskih šol, še več pa onih ljudskih univerz, ki presedljajo pozneje v druge poklice, ali pa ne postanejo nikoli samostojni kmetovalci. Točne cenitve o tem odpadku niso mogoče. Kot izhodišče bi odgovarjali približno tile odstotki: pri absolventih ljudskih univerz 30%, kmetijskih šolah 20%.

Iz prednjega sledi, da absolvira danes približno 1/4 danskih kmetovalcev kmetijsko šolo, skoraj vsak tretji obiskuje ljudsko univerzo, na nadaljevalne šole pa odpade 10% kmetovalcev, do čim so večerne šole precej podrejenega pomena.

Ta slika v svojem bistvu ni ravno razveseljiva in se najbrže ne vjema z mnenjem, kakšno vlada o uspehih danskih kmetovalcev v inozemstvu. Dalo bi se to pojasniti s tem, da je našel razmeroma majhen odstotek (za Dansko razmeroma majhen; opomba pisca) kmetijskih sinov, absolventov kmetijskih šol in ljudskih univerz, ugodna tla za svoje udejstvovanje, bodisi kot samostojni vzorni kmetovalci, bodisi kot vodje po-

verjenih jim kmetijskih obratov, ali druge kmetijske službe. Seveda olajšujeta to dve drugi predpostavki: deloma prav visoki kulturni nivo kmetijskega podeželja v splošnem, deloma enakomerni gospodarski pogoji. Tvorina sila in napredek danskega kmetovalca pa je odvisen brez dvoma tudi od samoizobrazbe potomči tanja dnevnih in strokovnih časopisov, predavanj, demonstracij in pa potom vzajemnega pouka med kmetovalci samimi.

Doba, katero preživljamo, pa gre s svojimi zahtevami preko doslej doseženega; zato vprašanje bolje poklicne izobrazbe kmetijskega naraščaja na Danskem in nič manj aktualno ko drugod.

Danska meri 42.927, dravska banovina (Slovenija) 15.675 štirinajstih km. Razmerje prebivalcev je nekako 3:1 (Danska 3.434.555, Slovenija 1.020.757). Gostota prebivalstva na km² znaša na Danskem 80, pri nas 65,7. — Na Danskem je 33% prebivalstva, ki pripada kmetijsko-gospodarskemu poklicu, pri nas dosega odstotek kmetijskega prebivalstva menda okroglo 70. — Kakor sledi iz spisa, je na Danskem okoli 205.000 kmetijskih gospodarstev (brez veleposestev), dravska banovina pa jih bo imela po zadnjih statističnih podatkih okroglo 150.000 (brez grajščin in sploh veleposestev nad 100 ha). Če nastopi v Danskem letno 6800 novih gospodarjev, potem bi znašalo njih število pri nas ob isti predpostavki okoli 5000 letno. — Dežela Danska ima za svojih 1.200.000 kmetijskih prebivalcev — poleg visoke poljedelske šole v Kopenhagenu — 20 kmetijskih šol, mi pa jih imamo za svojih 700.000 4, beri: štiri! In koliko imamo mi raznih drugih izobraževališč za kmetijsko mladino? Na Danskem je vsak 4. kmetovalec absolvent kmetijske šole, vsak 3. ima ljudsko univerzo, vsak 10. kako nadaljevalno šolo. — Pri nas bo ob sedanjem stanju — procent šolanih ekonomov iz kmetijskih šol izven Slovenije bo zelo majhen — na vsakih 45 mladih gospodarjev komaj eden, ki ima kmetijsko-šolsko strokovno izobrazbo, da o drugi, drugod pridobljeni izobrazbi niti ne govorimo. — Če pogrevajo danski merodajni činitelji vprašanje bolje poklicne izobrazbe svojega kmetijskega naraščaja kot pereče, kaj naj porečemo k temu mi? Mar držati roke križem, samo tarnati in jadikovati? — Odgovor leži na dlani, njega pravilnost naj potrdi čimprej z dejanji oni, ki so za to poklicani!

U 10 in pol dneva krog sveta

hoče poleteti ameriški izumitelj in tovarnar Harry H. Husted: Zgraditi si bo dal specialno zračno ladjo in upa, da bo potolpel rekord »Grofa Zeppelina«, ki je rabil za polet krog sveta 21 dni, za polovico. Startati namerava v San Francisco, od tam bi šel polet preko Hongkonga, Sibirije, Moskve, Pariza, Londona v Newfoundland in nazaj v San Francisco. Husted izjavlja, da je že dobil od ameriške vlade dovoljenje, da popelje s seboj 4 vreče pošte za Hongkong, Pariz in London.

Kdaj prične poslovati mednarodna reparacijska banka?

Kakor javljajo iz Pariza, bo mednarodna plačilna banka v Bazelu pričela poslovati začetkom aprila. Razpis prve tranše reparacijskega posojila je pričakovati v maju. »New York Herald« potrjuje, da bo Amerika prevzela tretjino prve tranše, ki bo v celoti znašala 300 milijonov dolarjev.

V Rumuniji bodo znižali kadersko službo.

Rumunskemu parlamentu je predložen zakonski načrt, po katerem se obenem s preureditvijo vojske znižuje rok kaderske službe splošno na dve leti, le v orožništvu in mornarici ostanejo tri leta. Določaj bilo v mornarici 4 leta, v ostalih skupinah 3 leta. Vlada v predlogu obljublja, da se bodo roki v doglednem času še dalje znižali, čim bodo urejeni podoficirski kadri za vežbanje vojakov.

Sokolstvo

Sokol Maribor I.

Telovadne ure.

Člani: ponedeljek, sredo in petek od 19—21.

Članice: torek in četrtek od 19—21. Moški naraščaj: ponedeljek in petek od 17—19.

Ženski naraščaj: sredo in sobota od 17—19.

Moška deca: — mlajša — ponedeljek in petek od 14—15.

Moška deca: — starejša — ponedeljek in petek od 15—16.

Ženska deca: — mlajša — torek 16—17, četrtek od 14—15.

Ženska deca: — starejša — sredo od 16—17, sobota od 14—15.

Ob nedeljah, od 10—12, vadit. tel. tečaj.

— V soboto 22. februarja, ob 20., članjanka v telovadnici.

Sport

Vojaške smuške tekme na Gorenjskem.

Radi neugodnega vremena so bile tudi jugoslovanske medarmijske patroljne smuške tekme preložene na prihodnje leto. Od vsega programa velikih mednarodnih tekem so se vršile edino v Bohinjski dolini patroljne tekme naše armade na 26 km dolgi progi. Tekem so se udeležile po štirinajstih patroljah, katerih vsako je vodil oficir, vse naše armije in pogranična četa, tako da je tekmovalo šest patrolj. Prvo mesto si je priborila V. armija (Niš), drugo mesto IV. armija (Zagreb) in tretje mesto patrolja pograničnih čet. Proga je bila že terensko, še bolj pa zaradi mokrega snega izredno težavna. Tekmi sta prisostvovala poleg lepega števila smučarjev tudi štab dravske divizije in zastopstvo Jug. zimskosportnega saveza.

ISSK Maribor v Ljubljani.

ISSK Maribor bo odigral svojo prvo letošnjo tekmo dne 9. februarja v Ljubljani. Nasprotnik je ljubljanski prvak SK Ilirija. Revažna tekma se vrši dne 16. februarja v Mariboru.

Otvoritev nogometne sezone v Mariboru.

Ker se letošnje prvenstvene tekme že zgodaj začnejo, so mariborski klubi primorani meseca februarja odigrati radi treninga prijateljske tekme. Tako je ISSK Maribor sklenil tekme z SK Ilirijo, Kastner & Öhlerjem iz Gradca in Austrijo iz Celovca. Tudi SK Železničar je povabil graški Sportklub in Sturm v Maribor, SK Rapid pa GAK (Gradec) in KAC (Celovec). Letošnja spomladanska sezona bo potemtakem prav pestra in obeta dober in odličen sport.

ISSK Maribor, nogometni odsek, službeno.

Drevi ob 20. uri sestanek vseh nogometašev v telovadnici.

Reorganizacija hazenskega saveza.

Paralelno z razvojem nogometa se je začel ženski svet baviti po vojni z gojenjem hazene. Ta lepa ženska igra ima svoje korenine na Češkem, tudi pri nas je brzo našla svoje pristaše. Tako je bil v Jugoslaviji prvi klub ISSK Maribor, ki je ustanovil hazensko sekcijo že leta 1920. Sledili so mu klubi v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu. Zagreb je imel pred par leti več klubov, ki so gojili hazeno. V zadnjih letih pa je interes za ta šport rapidno padel. To se vidi iz dejstva, da so v Zagrebu, Ljubljani in drugih mestih klubi ukinili svoje hazenske sekcije. Mogoče je to pripisovati tudi indolenci saveza samega, ki je bil v Ljubljani. Toda novi savez, ki ima sedaj svoj sedež v Zagrebu, si je stavil nalogo, da hazeno zopet dvigne na nivo izpred par let.

Dosedaj smo imeli tri hazenske podsaveze: ljubljanski, zagrebški in beograjski. Iz različnih razlogov je bil zagrebški podsavez razpuščen. Ostala sta samo ljubljanski in beograjski podsavez. Toda niti ljubljanski, niti beograjski podsavez ni bil v stanju, izvesti prvenstveno tekmovalje. Novi savez v Zagrebu pa je sklenil, da se naša država radi prvenstvenega tekmovalja razdeli na dva teritorialna podsaveza in sicer »Zapadni hazenski podsavez«, ki ga tvorijo vsi

klubi od črte Brod-Split, in »Izhodni hazenski podsavez«. Prvi ima svoj sedež v Ljubljani, drugi pa v Beogradu.

Da se zopet dvigne interes za hazeno, je savez sklenil, da priredi več medmestnih tekem. Tako se bodo v mesecu marcu in aprilu vršile mednarodne tekme Zagreb-Ljubljana; Beograd-Zagreb; Zagreb-Maribor in Beograd-Ljubljana. Čim se bo interes zopet dvignil, se bo pričelo prvenstveno tekmovalje poedinih podsavezov in kasneje tudi za prvenstvo države.

Dedščina, ki bo izplačana l. 2430

Mesto Cincinnati v Ameriki je dobilo dedščino po neki Forence E. Weaver v iznosu 60.000 dolarjev. To je tudi za ameriške razmere že lep znesek. Vkljub temu pa so obč. očetje sprejeli obvestilo o dedščini z zelo mešanimi občutki, zakaj oporoka določa zelo neprijeten pogoj, da se pred l. 2430 ne sme porabili niti cent. Ako Cincinnati v ta pogoj ne privoli, pripade svota mestu Oklahoma. Kaj bodo očetje storili, se še ne ve. Računajo pač lahko s tem, da bo občina imela čez 500 let, ko se bo dedščina izplačala, pri 4% nem obrestovanju ogromen kapital 120 milijard dolarjev.

Dvojčka, porojena v dveh različnih občinah

Gospa Rimbertova v Gravalu na Francoskem je pričakovala radostni dogodek. Ko je bilo prvo dete na svetu, je babica opazila, da je na potu še drugo. Ker pa je bil že prvi porod zelo težak, je iz previdnosti svetovala prevoz v porodišnico. Toda slaba cesta tja je pospešila drugi porod in morali so se ustaviti v občini Neufchatel, kjer se je že na avtu porodilo drugo dete. Srečni oče je moral v Neufchatelu prijaviti rojstvo svojega drugega sina. Redek slučaj rojstva dvojčkov v dveh občinah.

Največji krematorij Evrope

so pričeli meseca julija graditi v Strašnicah pri Pragi, ki bo kmalu dograjen. Glavni del je štirigolata hiša z visokimi, ozkimi okni in z dvema velikima dimnikoma na sprednjih oglih. Je to ceremonijska dvorana na 400 m². Na znotraj sliči baziliki. Poslopje se dviga na položni visoki planoti proti vinogradskemu pokopališču. Je to danes največji krematorij na evropskem kontinentu. Stroški bodo znašali nad 7 milijonov Kč. Sežigalo se bo s pomočjo posebnih plinskih aparatov s prilično 2000 stopinjami vročine, dnevno se računa na 4 sežiganja. Stroški ne bodo mali, ker stane samo 90 m² plina, ki se bo porabil v eni uri, 108 Kč. K temu pa še pridejo vzdrževalni in drugi stroški.

Svarilo pred izseljevanjem v Argentino.

G. Iv. F. Lupis iz Buenos Airesa je poslal izseljeniškem komisariatu v Zagrebu obvestilo, da je žetev v Argentini bila silno slaba in da narodu preti smrt vsled gladi, večina živine je pa poginila. Zato svari pred vseljevanjem v to državo. Poljska država je že v decembru reducirala število potnih listov za izseljenje v Argentino.

Detektiv pred oltarjem.

Policijski inspektor v Madridu je nedavno imel poroko. Istočasno ko njega, je duhovnik pri sosednem oltarju poročal še drugi par. Ko je inspektor slučajno pogledal tja, je videl, kako je ženin elegantno oblečen, segel skrivoma v nevestino torbico, nekaj iz nje potegnil in skril v svoj žep. Ko je duhovnik prišel ravno k inspektorju, da opravi obred, ga je inspektor prosil za trenutek potrpljenja. Naglo je skočil k sosednemu oltarju, zgrabil elegantnega ženina za ramo in ga proglasil aretiranim. Pri pogledu se je ugotovilo, da je elegantni ženin ukraški nevesti iz torbice 1000-pezetski bankovec. Ko so ga odpeljali, se je vrnil inspektor k svojemu oltarju in se dal poročiti. Še pred oltarjem ni mogel zatajiti svoje detektivske narave.

V Rusiji zabranjena gradnja cerkv.

Sovjeti so izdali naredbo, po kateri je na ozemlju Sovjetske Rusije prepovedana gradnja cerkv vseh veroizpovedi.

Michel Zévaco

Lukrecija Borgia

Zgodovinski roman

17

Zaradi večje previknosti so se mu skrivale roke v rokavicah in njegovi lasje so izginjali pod čepico, ki mu je padala zadaj preko tilnika med pleča. Toda starčka je iznova bolestno vzdrgela.

Zagonetni gost se je naslonil s komolcem na področnik naslonjača, kamor se je bil spustil ob svojem prihodu; oko mu je zamišljeno blodilo po sobi. Oprema sobe je bila silno fantastična.

V kotu se je ostudno režalo mrtvaško okostje, ki so mu zaponke držale kosti, da se ni zrušilo na kup. Na ramni kosti mu je čepel petelin s črnim perjem, ki je zdajpazdaj stresel perotnice in preteče odpiral kljun. Ob znožju starke je dvojje kač sikaje dvigalo glave. Pod stropom so viseli nagačeni kuščarji, a na vrata je bila pribita sova z razpetimi krili. Na široki mizi so stali bokali, retorte in kotel za destiliranje, na ognjišču pa je v ponvi nad gorečim ogljem vrela čudna mešanica dišečih trav.

Čarovnica, ki je prebivala v tem brlogu, je bila po egipčanski šegi odeta v pisano lepoticje. Nihče ni vedel, kdo je in odkod prihaja. Nihče ji ni poznal imena.

Že dolga časa je bila tu, že leta in leta; prihajali so jo vpraševati za svet v nešteti slučajih; bali so se je zaradi peklenke moči, ki so ji jo pripisovali, in imenovali so jo »la Magna«. To je bila vsa njena zgodovina.

Menili so, da je Egipčanka; toda če bi bil dober opazovalec premočrtil njeno lice, ne bi bil našel nobene izmed potez, ki zaznamujejo Egipčane, pač pa bi bil lahko našel marsikatero, ki je lastna Španjolcam...

»Ali veš, kdo sem?«

Starčka je molčala.

»Lorenzo Vicini sem, bogat meščan, ki ne bo gledal, koliko stane tvoj nasvet, da mu ugodiš...«

Čarovnica je zmajala z glavo.

»Pripovedovali so mi o tvojem znanju... in dasi moja kristjanska duša obsoja tvoje čarovnije, sem se vendar namenil obrniti k tebi... Daj Bog, da bi ne bi bilo žal, da sem prišel semkaj... prvič in zadnjikrat v svojem življenju...«

Maga se je nasmehnila s tajnim smehljajem, ki ji je zaigral okrog redkih zob, kolikor jih je še imela.

»Oho, kaj pomeni to? ... Ali mi ne verjameš?«

V tem trenutku se je splašil črni petelin in glasno prhnil s perotmi.

»Miruj, Altair!« je velela starčka.

Nato je nadaljevala z mirnim glasom:

»Že tretjikrat prihajate semkaj, mojster!«

Gost je planil preplašen pokoncu.

»Prvikrat... ah, že dolgo je od tistih dob! — ste me prišli prositi sredstva, s katerim bi mogli moriti, ne da bi kdo znal, da ste morili... Sestavila sem vam tisto smrtonosno vodico, ki vam je tako čudovito služila... Kdor je pil to vodo, pa makar da samo nekaj kapljic zamešanih v likvor ali v vino, odhaja miren in zdrav: voda, likvor ali vino ni dobilo nobene posebne barve, nobenega okusa, ki bi izdajal strup... Teden dni kasneje pa nenadoma prične človeka tresti... Loti se ga mrzlica, zdravniki spoznajo bledenje v možganih, a prekasno: človek umre v strašnem napadu besnosti, umorjen od tiste vode brez barve in brez okusa, oddaleč ubit od vode, ki ne prizanaša, ne da bi

vedel, kdo ga je umoril: saj niti ne vé, da je umorjen... Umre, pravim, od skrivnostnega strupa, ki sem ga zvarila za vas...«

»Drugokrat, mojster, ste me prišli prositi, naj vas rešim onemoglosti, ki vas je polagoma, toda z gotovostjo tirala proti grobu... Poklicali ste bili zdravnike iz Francije in Nemčije, in nihče njih vam ni mogel vrniti sil, ki ste jih bili izčrpali... Dala sem vam steklenico tekočine, ki me je stala dolgih noči, da sem jo sestavila za vas... Mesec dni kasneje ste bili čili in zdravi kakor v časih svoje mladosti... Deset let je od tistih dob!«

»Ti si zares čarovnica!« je vzkliknil gost, in dolgo je drhtel od groze.

Starčka se je nasmehnila, sklonila se čez tujca in nadaljevala:

»Prvikrat, mojster, ste dejali, da vam je ime Stefano, drugokrat — Giulio de Faenza, in danes — Lorenzo Vicini... Dobro! Pa vam jaz povem strašno ime, tako strašno, da se ga sami bojite!«

Sklonila se je iznova in zamrmrala gostu to ime na uho. Ta pa je vztrepetal kakor davljen od železne pesti...

»Kakor gotovo je Bog v nebesih, preveč ti je znane, čarovnica... Ti moraš umreti!«

Z bliskovito kretnjo je položil pest na svoje bodalo. Toda starčka je iztegnila roko in ga zadržala:

»Ne bom umrla,« je dejala s čudno slovesnostjo v glasu. »Ne boš me ubil... Kajti moja ura še ni prišla... in niti moja usoda niti tvoja še ni dopolnjena... Ne boš me ubil, ker veš, da te nisem izdala... in da me še potrebuješ!«

Neznani gost se je zdel za hip razburjen kakor od dveh nasprotnih misli; nato se je njegova vznemirjenost polegla.

»Prav imaš, čarovnica; lahko bi me bila izdala, pa me nisi... zaupam ti! Toda to ime... To ime, ki ti ga je razodela tvoja peklenška znanost...«

»Mojster,« ga je prekinila Maga, »to ime je bolj varno v mojem srcu, kakor v vaši lastni duši...«

»Verjamem ti!«

»Torej, mojster,« je zdaj povzela Maga, »ob svojem prvem prihodu ste me prosili smrti, ob svojem drugem prihodu — življenja... Česa zahtevate noč?«

»Ljubezni!...« je odgovoril človek zamolklo.

Drget je stresel starčko. Njen blede obraz je postal še bolj mrtvaški.

Ostri pogled se ji je zasvetil v čudnem plamenu. In bolest, neizmerna kakor trpljenje pogubljenih, ji je nekaj hipov izpačila opustošeno lice, dokler se mu ni polagoma vrnila njegova zagonetna brezgibnost. Tujec pa je nadaljeval s strastnim glasom:

»Dala si mi moč, da morem moriti; dala si mi zdravilo, da morem živeti; o Maga, Maga, daj mi da morem biti ljubljen!... Išči, delaj — zvari mi pijačo ljubezni... tisto božansko pijačo, ki ne bo samo razvnela zame njo, ki jo hočem imeti, marveč bo tudi razlila v moje žile potok strasti, žarečo lavo mesne sladkosti... Star sem, Maga, saj veš! Moja kri se je polagoma ohladila, toda še vedno me žejja poljubov in ljubezni... Ljubiti hočem, pa najsi bo samo še eno noč, najsi bo le eno uro... in makar da ta ura namah upihne moje brleče življenje, kolikor mi ga še osta-

*) To je takozvana »aqua tofana« sloveč strup, ki so ga rabili Borgijci in čigar sestave ni bilo mogoče najti vzlic vsemu prizadevanju kemikov-struposlovcev.

ja... Eno noč ljubezni, Maga, in zakladov nasujem k tvojim nogam...«

»Mag... je zmajala z glavo. Gost je povsili roke, ki jih je bil iztegnil proti njej.

»Ti ne maraš?« je vprašal trdo.

»Vaših zakladov ne maram! Pijača, ki govorite o njej, je zame igrača... Že jutri bodo pripravljene kapljice, ki vam imajo za nekaj ur vrniti mladost...«

»Toda pomisli,« je povzel gost, »da mora tvoja pijača tudi storiti, da tista, ki sem si jo izbral, pozabi svojo starost... da vzljubi tudi ona mene!«

»Vedeti moram, kdo je!« je rekla starčka z žalostnim vzdihljajem, ki ga ni mogla zatajiti.

»Kdo je?« Saj vem jedva jaz sam! Videl sem jo samo enkrat, danes šele prvokrat! Davi zarana še niti nisem vedel, da živi... Toda njena slika me je navdala z gorečo željo, da jo vidim... Bila je podobna angelu, Maga!... Toda kaj je mrtva podoba, naj bo še tako čudovita, v primeri z neizrekljivo lepoto živega modela!... Videl sem jo danes popoldne... Skritemu v neki loži pri Svetem Petru, mi je bilo dano, gledati jo dolgo časa in opazovati natanko njeno prečudesno krasoto... Nikoli, nikoli, v vsem svojem doigem življenju še nisem čutil enakega čustva.

»Nikoli!« ga je prekinila čarovnica s čudno turobnim glasom.

»Ne, nikoli!...«

»In kako so dejali, da ji je ime?«

»Uboga deklica je, iz preprostega ljudstva... fornarina... kdo pa da je, in kakšnih ljudi, tega ne vé nihče...«

Starčka se je zdrznila in si pritisknila roko na srce, kakor da bi hotela utešiti njegovo utripanje.

»In slika,« je vprašala z navidezno brezbrzišnim glasom, »kdo jo je naslikal?«

»Mlad slikar... Rafael Sanzio z imenom... toda kaj za to!... Ali si voljna, Maga? ... Ali hočeš storiti, česar te prosim?«

»Hočem!«

»Koliko časa potrebuješ za to?«

»Mesec dni.«

»Mesec dni! Tako dolgo ne morem čakati...«

»Tvoja je!«

»Toda — ali se ti bo vsaj posrečilo?«

»Posrečilo se bo.«

»Bodi torej; čez mesec dni, točno ta dan, me boš zopet videla.«

»Pripravljena bom...«

Gost je vstal in stopil proti vratom. Preden pa je izginil, je še enkrat zamahnil z roko, proseče in preteče obenem. Nato se je spustil po stopnicah, dospel do svojega spremstva in se po temnih ulicah napotil proti Svetoangelskemu gradu.

Dospevši na trg, je stisnil vsakemu izmed mož, ki so ga bili spremljali, po en novc v roko. Ljudje so med zahvalami odšli.

Neznaneč je čakal, dokler niso izginili; šele nato je krenil naravnost proti gradu, kjer ga je — nedvomno na znano mu parolo*) — straža brez ovir pustila mimo.

Kdor bi ga bil opazoval še nekaj minut, bi bil videl, kako se je izgubil v istem temnem rovu, ki je zjutraj vodil Cezarja v nasprotni smeri. Skrivnostni izprehajalec je dospel iz kleti Svetoangelskega gradu naposled skozi tajna vrata v neko spalnico v Vatikanu, kjer je snel svojo krinko... Sleklet se je ter legel v široko posteljo okrašeno s papeškim grbom tiare in dveh ključev. Takoj nato je z majhnim kladevcem udaril na srebrni zvonček.

(Nadaljevanje sledi)

Mali oglasi, ki vsebujejo posredovanje in socialne namene obdelane; vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje in oglaševanje trgovskega ali redničnega značaja; vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

20% kronske bone kupimo!

Plačamo najvišjo dnevno ceno. Pro-metna bančna družba, Maribor, Can-karjeva ulica 14. 307

Vse vrste pletenin

po meri. Popravila, spadajoča k tej stroki, izvršuje najbolje, hitro in cene-no mehanična pletarna Javornik, Vo-jašniška ul. 2. 364

Iščem

dvo- do trisobno stanovanje s kopal-nico. Naslov naj se odda v upravi li-sta.

Sportniki!

Drsalke brusi in ponikla najbolje in naj-ceneje, mehanična delavnica Justin Gu-stinčič, Maribor, Tattenbachova ul. 14.

Sprejemem enega ali dva dijaka na stanovanje. Naslov pove uprava.

Pozor!

Patent posteljni fotel, soliden, prakti-čen, za vsako sobo uporaben, od 1000 Din naprej pri izumitelju in izdelovate-lju B. Jagodič, Rotovski trg 3. 3090

Vulkanizacija

avtogumija, galoš in snežnih čevljev sprejema Franc Terbuč, Glavni trg 4.

Najvišje cene

plača za staro zlato, srebro in novce kakor tudi za zobovje M. Nger-ja sin, Maribor, Gosposka ulica 15. 1548

V najem se odda s 1. aprilom

stanovanje 3 sobe, kuhinja v pritličju, skupno z lokalom in velikimi kletnimi prostori. Naslov v upravi. 361

Kontoristinja z malo maturo, večša strojepisja, sl. stenografije, in nemške korespondence išče službe. Nastopi takoj. Ponudbe na oglasni od-delek »Večernika« pod šifro »Začetni-ca«. 359

Dame pozor!

Škornje po najnovejšem modelu. Zmer-ne cene. Izdeluje Govedič, Frankopa-nova ulica 10. Delavnica za popravila vseh gumijastih čevljev. 37

Kavarna v Zagrebu

na prodaj. Več pove iz prijaznosti Oset, Mariborski dvor. 303

Prodajalka manufakturne stroke,

zmožna slovenskega in nemškega je-zika z daljšo prakso in spretna v ob-čevanju z strankami, posebno kmečki-mi, se išče za manufakturno trgovino v Mariboru. Cenjene ponudbe z ozna-čbo dosedanjega službovanja je posla-ti pod »Manufakturstinja« na upravo tega lista. 330

Krasne pletene obleke

v veliki izbiri, po zelo nizki ceni pro-daja: Pletarna M. Vezjak, Maribor, Vetrinjska ulica 17. 2319

Otvoritveno naznanilo!

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem otvoril v Mariboru na Trgu Svobode 6 svojo

specijalno trgovino raznovrstnih pisarniških potrebščin

Posebno si dovoljujem opozarjati na svoje lastne izdelke štampiljk in kar-totek znamke »SOFRA«, ki se jih že poslužujejo za knjigovodstvo in evi-denco številna podjetja Jugoslavije od malega trgovca do najboljše in najobširnejših obratov in na zalogo najmodernejših tipov »ADLER« pisalnih strojev. Vse cene so konkurenčne, o čemer se blagovolite prepričati v moji trgovini.

T. Soklič, Maribor

TVORNIKA KARTOTEK IN ŠTAMPILJK, ZALOGA PISARNIŠKIH POTREBŠČIN IN ZASTOPSTVO »ADLER« PISALNIH STROJEV.

Najboljša DALMATIN/KA VINA,

kakor črno sladko vino in vedno sveže morske ribe

se dobe v

Dalmatinski klet v Mariboru, Mesarska ulica 5 in Vojšniška ulica 4.

Za obilen obisk se priporoča

Ivan Vidmar

388

